

Produkcija televizijske reportaže o zapošljavanju Ukrajinaca u Hrvatskoj

Hamzić, Ela

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, The Faculty of Political Science / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:114:550992>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-03**

Repository / Repozitorij:

[FPSZG repository - master's thesis of students of political science and journalism / postgraduate specialist studies / dissertations](#)

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet političkih znanosti
Preddiplomski studij novinarstva

Ela Hamzić

Produkcija televizijske reportaže o zapošljavanju Ukrajinaca u Hrvatskoj

ZAVRŠNI RAD

Zagreb, 2024.

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet političkih znanosti

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet političkih znanosti
Preddiplomski studij novinarstva

Produkcija televizijske reportaže o zapošljavanju Ukrajinaca u Hrvatskoj

ZAVRŠNI RAD

Mentorica: doc.dr.sc. Petra Kovačević

Studentica: Ela Hamzić

Zagreb, rujan 2024.

Izjavljujem da sam završni rad „Produkcija televizijske reportaže o zapošljavanju Ukrajinaca u Hrvatskoj“, koji sam predala na ocjenu mentorici doc. dr. sc. Petri Kovačević, napisala samostalno. Također, izjavljujem da je u potpunosti riječ o mojem autorskom radu i da dotični rad nije objavljen ni korišten u svrhe ispunjenja nastavnih obaveza na ovom ili nekom drugom učilištu, te da na temelju njega nisam stekla ECTS bodove.

Također, izjavljujem da sam u radu poštivala etička pravila znanstvenog i akademskog rada, s naglaskom na članke 16-19. Etičkoga kodeksa Sveučilišta u Zagrebu.

Ela Hamzić

Sažetak

Tema ovog rada je produkcija televizijske reportaže o zapošljavanju Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj. Kao novinarska vrsta za obradu teme odabrana je televizijska reportaža zato što kroz nju gledatelji mogu shvatiti priču iz perspektive sugovornika. Problem koji se istražuje u ovom radu je produkcijski aspekt izrade i ostvarenja reportaže o prilagodbi izbjeglih Ukrajinaca životu u Hrvatskoj. U fokusu ovog rada je vizualno i auditivno ostvarenje televizijske reportaže „Zapošljavanje Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj“. Rad donosi pregled produkcijskog procesa izrade televizijske reportaže koji uključuje pisanje priprema za snimanje, odlazak na teren i postprodukciju. Također, u radu se ističe važnost raspisivanja vizualnih situacija i sekvenci te vizualno predstavljanja sugovornika. Osim toga, rad ukazuje na važnost zvuka, a posebice atmosferskog zvuka u dinamici reportaže. Problem koji istražuje reportaža je priča dviju žena, Oksane Štofe i Jevgenije Romanove, koje su ubrzo nakon ruske invazije na Ukrajinu 2022. godine izbjegle iz Ukrajine i krenule tražiti novi dom. Ovu temu bilo je vrijedno istražiti zbog utjecaja medija na integraciju izbjeglica. Bilo je potrebno prikazati ljudske priče zbog kojih će gledatelji moći bolje shvatiti u kakvom su se stanju našle izbjeglice koje su dom pronašle u Hrvatskoj. Proces izrade reportaže trajao je skoro dva mjeseca, a uključivao je mnogobrojne odlaze na teren i intervjuiranje sugovornika. Neka snimanja su se zbog tehničkih nedostataka morala ponavljati. Također, reportaža je bila rađena kao dio TV magazina CroID: Raseljene sudbine i premijerno je prikazana 16. veljače 2024. godine na Fakultetu političkih znanosti.

Sadržaj

1. Uvod.....	5
2. Istraživanje teme	6
2.1. Izveštavanje o izbjeglicama	6
2.2. Istraživanja o izvještavanju o izbjeglicama	6
2.3. Projekt „Quality Journalism and Ukraine Crisis“	7
3. Istraživački fokus	8
4. Kreativni pristup	8
4.1. Sinopsis	9
4.2. Metode istraživanja u audiovizualnom radu	9
4.3. Produkcija	10
4.4. Pristup.....	11
4.5. Struktura.....	12
4.6. Oblikovanje zvuka.....	12
5. Televizijski tekst	12
6. Rasprava i zaključak	16
7. Popis literature i izvora	17
8. Sažetak na engleskom	19
9. Prilozi.....	20
9.1. Prilog 1. Treatment	20
9.2. Prilog 2. Transkript.....	27
9.3. Prilog 3. Shot lista	35

1. Uvod

Ruska invazija na Ukrajinu koja je pokrenuta 24. veljače 2022. traje još i danas, a mnogi Ukrajinci morali su iseliti iz Ukrajine (Europsko vijeće, 2022). Prema podacima UNHCR-a, u Hrvatsku je izbjeglo više od 25000 Ukrajinaca (Www.unhcr.org, 2023). Na percepciju građana o izbjeglicama i negativnu sliku izbjeglica u društvu znatno utječe „nedostatak valjanih (javnih) informacija o dolascima migranata, njihovoj povijesti i razlozima njihova stanja“ (Peran i Raguž, 2019: 34). Ipak prema mnogim istraživanjima u Hrvatskoj i inozemstvu, pokazalo se kako se izvještavanju o izbjeglicama iz Ukrajine pristupa na znatno drukčiji način u odnosu na izvještavanje o izbjeglicama drugih nacionalnosti (Sabaraju i Shrikant, 2023; Sabljić, 2023).

U kontekstu izvještavanja o izbjeglicama, problem koji se istražuje u ovom radu je produkcijski aspekt izrade i ostvarenja televizijske reportaže „Zapošljavanje Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj“. Televizijska reportaža izabrana je kao prikladna novinarska vrsta sveobuhvatnog audiovizualnog prikaza ove teme na način koji će kod gledatelja izazvati najviše empatije i upoznati ih sa životom sugovornika (Perišin, 2010: 247). Rad uključuje detaljne opise produkcijskog procesa i osvrt na izazove audiovizualne obrade teme zapošljavana Ukrajinaca u Hrvatskoj, a da se pritom objasni i njihova prilagodba životu u Hrvatskoj.

Pripreme su uključivale detaljan proces istraživanja teme i odabir optimalnog načina njene produkcije. Bilo je važno obratiti pažnju na vizualno predstavljanje sugovornika zbog naglaska na njihov novi život u Hrvatskoj. Zbog toga su planirane različite vizualne situacije koje prikazuju sugovornice - Oksana i Jevgenija koje su ubrzo nakon ruske invazije na Ukrajinu 2022. krenule tražiti novi dom izvan Ukrajine. Također, vizualne situacije su isplanirane i za prikazivanje prostora u kojima Oksana i Jevgenija rade zbog zadržavanja fokusa reportaže na temi zapošljavanja i vizualne situacije prostora u kojemu se izbjegli Ukrajinci druže zbog isticanja važnosti zajedništva. Cilj je bio da se ovom temom ukaže na važnost integracije izbjeglica.

Osim toga, rad uključuje i osvrt na novinarsku radionicu „Quality journalism and Ukraine crisis“ koju su na Fakultetu političkih znanosti vodili gosti predavači Bill Silcock i Stacey Woelfel iz Sjedinjenih Američkih Država. Upravo je na toj radionici nastala ova reportaža te je objavljena unutar televizijskog magazina „CroID: Raseljene sudbine“ na Televiziji Student i na HTV 4.

2. Istraživanje teme

2.1. Izvještavanje o izbjeglicama

Uloga medija u izvještavanju o migrantima i izbjeglicama očituje se u definiranju formata, selekciji, kodiranju i uokviravanju sadržaja (Ljudskaprava.gov.hr, 2022). Mediji su stoga relevantni u kontekstu integracije i u proizvodnji značenja te mogu utjecati na „na modifikaciju strukturnih preduvjeta za informiranje i senzibilizaciju građana i dionika u sustavu upravljanja migracijama te u sustavu azila i integracije kako bi se pospješili procesi integracije u lokalnim zajednicama prihvata/useljavanja“ (Ljudskaprava.gov.hr, 2022: 4)

Također, važno je razlikovati izbjeglice, tražitelje azila i migrante. U ovom slučaju riječ je o izvještavanju o izbjeglicama, a izbjeglice su „ljudi koji bježe od oružanih sukoba i progona“ kojima je taj status „u zemlji domaćinu priznaje na temelju opravdanog straha od progona na rasnoj, vjerskoj, nacionalnoj ili političkoj osnovi ili zbog pripadnosti određenoj društvenoj skupini“ (Youth.europa.eu, 2021). Za razliku od izbjeglica, tražiteljima azila status izbjeglice nije priznat, a migranti su ljudi koji se na selidbu ne odlučuju zbog izravne prijetnje ili progona, već neki drugi razlog povezan s poboljšanjem životnih uvjeta. Za migrante su zadužene nacionalne vlade u skladu sa svojim zakonima i postupcima u vezi s useljavanjem, a izbjeglice štiti međunarodno pravo, konkretno Konvencija o izbjeglicama iz 1951. godine (Youth.europa.eu, 2021).

2.2. Istraživanja o izvještavanju o izbjeglicama

Prema podacima Vijeća Europske unije trenutno 4.2 milijuna ukrajinskih izbjeglica registrirano je za privremenu zaštitu (Europsko vijeće, 2024). U Hrvatsku je prema podacima UNHCR-a u izbjeglo više od 25000 Ukrajinaca (Www.unhcr.org, 2023). S obzirom na mnoštvo izbjeglica rađena su mnoga istraživanja o izvještavanju o izbjeglicama iz Ukrajine. U ovom radu predstavljeno je istraživanje iz Engleske koje su proveli Rahul Sambaraju i Natasha Shrikant i istraživanje Ružice Sablić iz Republike Hrvatske. Oba istraživanja utvrdila su da razlike u izvještavanju o ukrajinskim izbjeglicama i izbjeglicama drugih nacionalnosti postoje. Istraživanje Sambaraju i Shrikant proučilo je medijsko izvještavanje u Engleskoj o izbjeglicama iz Ukrajine u periodu od 25. veljače do 25. ožujka 2022. godine i usporedilo ga istraživanjima o izvještavanju o drugim izbjeglicama (Sambaraju i Shrikant, 2023). Prema tom istraživanju, u engleskim medijima su u tom periodu izbjeglice iz Ukrajine karakterizirani kao

izbjeglice koje zaslužuju pomoć (Sambaraju i Shrikant, 2023). Za razliku od njih, ostali izbjeglice su u medijima portretirani tako da se njihovo pravo na status izbjeglice pokaže kao nešto što ne zaslužuju (Sambaraju i McVittie, 2017; Sambaraju i dr., 2017). Također, o izbjeglicama iz Ukrajine se izvještavalo tako da se opisuju kao „ranjeni, zbunjeni, nesvjesni, nesigurni oko budućnosti i traumatizirani“ (Sambaraju i Shrikant, 2023: 1729).

Istraživanje Ružice Sabljić provedeno je od 24. veljače 2022. do 24. veljače 2023. analizom portala Večernji.hr i Jutarnji.hr, a analizirano je ukupno 427 članaka (Sabljić, 2023). Istraživanje pokazuje da je mala razlika u izvještavanju između ta dva portala, a oba su „više medijskog prostora posvetila ukrajinskim izbjeglicama nego izbjeglicama druge nacionalnosti“ i oba portala su za izbjeglice druge nacionalnosti koristili „termine kao što su migranti, azilanti i slično dok su za ukrajinske izbjeglice koristili termine izbjeglice i Ukrajinci.“ (Sabljić, 2023: 42-43). Osim toga, rezultati pokazuju da se izbjeglice iz Ukrajine i izbjeglice drugih nacionalnosti prikazuju kao žrtve, ali izbjeglice drugih nacionalnosti „u odnosu na ukrajinske izbjeglice češće su prikazane kao prijetnja“ (Sabljić, 2023: 42-43). Također, Večernji.hr je o ukrajinskim izbjeglicama uglavnom „izvještavao u kontekstu tragedije te humanitarnih priča i priča o njihovim iskustvima i životima“ (Sabljić, 2023: 42-43).

2.3. Projekt „Quality Journalism and Ukraine Crisis“

Televizijska reportaža „Zapošljavanje Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj“ dio je TV magazina CroID koji se producirao na novinarskoj radionici „Quality Journalism and Ukraine Crisis“. Produkcija ovogodišnjeg TV magazina „CroID: Raseljene sudbine“ trajala je od 5. do 16. veljače, a cilj joj je bio podizanje svijesti među Hrvatima o ratu u Ukrajini. Također, radionica naglašava važnost jedinstva u podršci Ukrajini, s posebnim naglaskom na mladima. Na novinarskoj radionici „Quality journalism and Ukraine crisis“ koju su kao gosti predavači vodili Bill Silcock i Stacey Woelfel iz Sjedinjenih Američkih Država, sudjelovalo je devet studenata novinarstva i šest demonstratora Televizije Student (Malenica, 2024).

Projekt je suradnja između Fakulteta političkih znanosti i američkih sveučilišta Walter Cronkite School of Journalism and Mass Communication na Sveučilištu Arizona State te Fakulteta novinarstva na Sveučilištu Missouri. Ova suradnja traje od 2002. godine. Radionice se odvijaju na Fakultetu političkih znanosti, a osim gostiju predavača radionicu su vodili profesori Tena Perišin, Kristian Došen i Dejan Oblak. Osim njih, u projektu pomažu i novinari Maja Sever i Zoran Pehar (Malenica, 2024).

3. Istraživački fokus

Istraživački fokus ovog rada je produkcija televizijske reportaže „Zapošljavanje Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj“ čija je tema život Oksane Štofe i Jevgenije Romanove, dvije žene koje su zbog rata u Ukrajini preselile u Hrvatsku. Važnost ove reportaže je u prikazivanju integracije Ukrajinaca u hrvatsko društvo. Pomoć pružena Oksani i Jevgeniji može se promatrati kao primjer dobre integracije Ukrajinaca u hrvatsko društvo i primjer humanog i brižnog postupanja s izbjeglicama, a to je nešto čemo se treba težiti u demokratskom društvu. Cilj je bio što uvjerljivije prenijeti Oksaninu i Jevgenijinu priču kako bi kod gledatelja izazvali empatiju i osviještenost o problemima na koje su izbjeglice naišle. To je uključivalo snimanje opsežnih intervjua sa sugovornicima i planiranje vizualnih situacija u kojima se prikazuje kako se Oksana snašla u novoj struci u Hrvatskoj i kako je Jevgenija uspjela u Hrvatskoj otvoriti salon koji je imala i u Ukrajini.

4. Kreativni pristup

Novinarska vrsta odabrana za obradu teme je televizijska reportaža zbog potrebe da gledatelji na sveobuhvatan način dožive sugovornike jer u reportaži „reporter pripovijeda iz perspektive svjedoka“, a cilj je i bio da gledatelj s gledišta sugovornika proživi opisane događaje. (Perišin, 2010: 246 - 247). Reportaža se od vijesti ili izvještaja razlikuje po tome što je dopušteno dopuniti činjenice dojmovima s mjesta događaja, ali bez vrednovanja i komentara (Perišin, 2010: 247). Također, reportaža je slobodnije strukturirana i ovisi o autorovoj sposobnosti, a gradi se „na skladnom odnosu između pokretnih slika, zvuka i govorne riječi, a ritam oko najsnažnijih trenutaka koji su obično vezani uz sliku i zvuk“ (Perišin, 2010: 247). Vizualni fokus reportaže je na prikazivanju radne svakodnevice Oksane Štofe i Jevgenije Romanove te njihovo zajedničko druženje u Crkvi cjelovitog evanđelja. Bilo je važno vizualno prikazati da Oksana i Jevgenija u Hrvatskoj imaju život koji bi se i mogao nazvati normalnim samo da iza cijele priče ne stoji činjenica da su one izbjeglice rata. Također, bilo je važno vizualno prikazati zahvalnost koju Oksana i Jevgenija imaju prema Crkvi cjelovitog evanđelja. Naslov reportaže je „Zapošljavanje Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj“ i njezino trajanje iznosi pet minuta i dvadeset i dvije sekunde.

4.1. Sinopsis

Oksana Štofa i Jevgenija Romanova dvije su žene koje su nakon početka rata u Ukrajini 2022. godine pronašle novi dom u Hrvatskoj. U Hrvatsku su došle na preporuku zajedničkog prijatelja Danila Semenena koji je iz Ukrajine došao u Hrvatsku 2014. godine nakon ruske aneksije Krima. Prilagodbu životu u Hrvatskoj omogućila im je Crkva cjelovitog evanđelja koja im je pomogla u prvim mjesecima njihovog dolaska. Crkva im je davala hranu, odjeću, mjesto za stanovanje i pomogla im je da se zaposle u Hrvatskoj. Oksana radi u slastičarnici Dolcinotti, a Jevgenija je nakon dva mjeseca uspjela otvoriti salon za masažu kakav je imala i u Ukrajini. Prilagodba Oksana i Jevgenije životu u Hrvatskoj tema je ove reportaže.

4.2. Metode istraživanja u audiovizualnom radu

Bilo koji filmski, televizijski ili video projekt ima tri osnovne faze produkcije: pretprodukciju, produkciju i postprodukciju (Krivec, 2021). Faza pretprodukcije počinje s idejom, a iznimno je važna zbog umanjivanja „mogućnosti za neugodna iznenađenja“ u fazi snimanja (Krivec, 2021: 40). Pripreme za snimanje reportaže uključile su kompleksan proces procjene što uspješnijeg predstavljanja i audiovizualne obrade ove teme. Prije snimanja televizijske reportaže napisan je produkcijski dokument treatment (priprema) koji služi za obradu i razvoj ideje. Treatment se piše nakon temeljitog istraživanja teme, a može se pisati i nakon pregleda terena gdje se prosuđuju „lokacije za snimanje, planiraju scene i sekvence koje treba snimiti, prikuplja građa iz lokalnih izvora, odabiru sugovornici i obavljaju pripreme s njima“ (Obljetnica.hrt.hr, 2024).

Kao metoda istraživanja intervju se pokazao kao najprikladnija opcija jer je intervju „najbolje koristiti za ispitivanje reakcija i interpretacija“ (Malović, 2005). Osobe koje su intervjuirane su Oksana Štofa, Jevgenija Romanova, Danilo Semeneno i pastor Mario Dučić. Oksana Štofa došla je iz Ukrajine u Hrvatsku 2022. godine krajem ožujka, otprilike mjesec dana nakon što je Ruska Federacija pokrenula masovnu invaziju na Ukrajinu. Jevgenija Romanova je nakon ruske invazije na Ukrajinu prvo otišla u Poljsku i Njemačku. Na prijedlog zajedničkog prijatelja Danila Semenena koji živi u Hrvatskoj od Ruske aneksije Krima 2014. godine, obje su došle u Hrvatsku. U Hrvatskoj je njima i mnogim drugim Ukrajinčima pomoć pružila Crkva cjelovitog evanđelja koju vodi pastor Mario Dučić. Crkva im je osigurala stan, obuću, odjeću i hranu. Također, pomogla je Oksani u pronalasku posla. Oksana je u Ukrajini radila kao bankarica, a u Hrvatskoj radi kao konobarica u slastičarni Dolcinotti koja je projekt Reto centra

(Dolcinotti, 2024). Reto centar pruža rehabilitaciju osobama s problemom ovisnosti, ali pruža pomoć i ostalim ranjivim skupinama da se integriraju u društvo (Retocentar.hr, 2024).

4.3. Produkcija

Faza produkcije naziva se i faza snimanja (Krivec, 2021). Reportaža se snimala na tri lokacije: slastičarnica Dolcinotti u kojoj radi Oksana, salon za masažu Nuga Best u kojem radi Jevgenija i Crkva cjelovitog evanđelja u koju izbjeglice iz Ukrajine uz ostale vjernike idu na bogoslužje. Nakon snimanja bilo uslijedio je postprodukcijski proces na čijem je početku bilo potrebno detaljno pregledati sve snimljene materijale kako bi tijekom montaže bio lakši odabir kvalitetnijih kadrova i tonova.

Postprodukcija se naziva i faza montaže „u kojoj se od odabranih dijelova snimljenog materijala stvara željena priča“ (Krivec 2021: 40). Također, montaža u postprodukciji podrazumijeva i montažu zvuka, finalnu obradu tona i finalno koloriranje slike te izradu i dodavanje grafika (Krivec, 2021).

Važno je napomenuti da je reportaža snimana visokokvalitetnom opremom koja uključuje: kameru, stativ za kameru, reporterski mikrofoni, bubice, mikrofoni za IT TON, rasvjetu, rezervne baterije za kameru i rasvjetu te kablove za mikrofoni. Reportaža je snimana tijekom dva mjeseca, a na teren se išlo ukupno osam puta zbog postprodukcijskih preinaka.

Audiovizualna produkcija u kontekstu teme zapošljavanja Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj uključivala je pripremu za sljedeće vizualne situacije:

a) Snimanje sugovornika

Vizualne situacije uključivale su predstavljanje Oksane kao konobarice, Jevgenije kao voditeljice salona za masažu te Danila zajedno s Oksanom i Jevgenijom u Crkvi cjelovitog evanđelja kao prijatelje koji se tamo druže i idu na bogoslužje. Vizualne situacije u kojima vidimo sugovornike važne su zbog vizualnog predstavljanja sugovornika.

Intervju s Oksanom sniman je u slastičarnici Dolcinotti a vizualne situacije u kojima je ona predstavljena uključivale su pripremu kavu, podučavanje kolegice, pranje suđe, zbrajanje novca u blagajni i stavljanje kolače u vitrinu.

Intervju s Jevgenijom sniman je u njenom salonu Nuga best u kojem su u tom trenutku bili i posjetitelji i pacijenti. Zbog toga je Jevgenija snimljena u situacijama u kojima razgovara s posjetiteljima, pacijentima i kupcima proizvoda za masažu.

Iako Danilo nije glavni sugovornik u priči, i za njega je snimljeno vizualno predstavljanje u Crkvi cjelovitog evanđelja. Situacije kojima je snimljen Danilo su molitva na bogoslužju i druženje s vjernicima u crkvi.

b) Snimanje prostora

Osim vizualnog predstavljanja sugovornika, bilo je važno snimiti prostor u kojemu oni rade i međusobne se druže. Oksana radi kao konobarica u slastičarnici Dolcinotti pa je za njeno predstavljanje bilo ključno prikazati slastičarnicu. Snimljeni su detalji kolača, gosti koji piju kavu i natpisi na zidovima. Za predstavljanje Jevgenije snimljen je prostor salona za masažu u kojemu radi. Od detalja iz salona snimljeni su modeli kralježnice, fotografije sa sretnim pacijentima, strojevi za masažu, a ono što valja istaknuti, snimljene su zastava Ukrajine i Hrvatske te mala kutija za donacije za pomoć Ukrajini koja se također nalazila u salonu. Također, zbog uloge Crkve cjelovitog evanđelja u pomoći Ukrajincima, snimljen je prostor crkve u kojoj su kao istaknuti kadrovi snimljene pozitivne poruke na zidovima i snimljeno je bogoslužje na kojemu vjernici pjevaju. Oksana i Jevgenija su također snimljene na bogoslužju.

c) Kadriranje

Sugovornici su bili kadrirani u jednu trećinu kadra i okrenuti tako da gledaju u novinarku, a ne u kameru. Krivec pravilo trećine uspoređuje s Fibonaccijevom spiralom koja se zbog svojih matematičkih i geometrijskih svojstava smatra savršenim razmjerom i tvrdi da to donosi vizualnom i umjetčki pravilnom oblikovanju (Krivec, 2021: 29). Također, gledanjem u novinarku umjesto u kameru, sugovornik se može lakše opustiti. Također, svi sugovornici su tijekom intervjua snimani u planu „blizu“, ali je u nekim trenucima korišten i krupni kadar koji je omogućuje prikaz više emocija (Peterlić, 2018: 78). Plan je „udaljenost snimanog objekta od kamere“ (Peterlić, 2018: 75). Kod snimanja ljudi, plan „blizu“ obuhvaća lice i gornji dio trupa osobe, a krupni plan prikazuje samo lice osobe (Peterlić, 2018:76).

4.4. Pristup

Nakon faze snimanja bilo je potrebno pregledati sve materijale i izraditi shot listu– „potpun popis svih kadrova i tonova na sirovini“ (Perišin, 2010: 248). S obzirom na osam odlazaka na teren, shot lista za ovu reportažu prilično je opsežna i iznosi ukupno 315 kadrova. Shot lista omogućuje lakše snalaženje u sirovini i bolji odabir kadrova (Perišin, 2010: 248). Nakon detaljnog pregleda svih materijala bilo je potrebno odabrane kadrove i tonove spojiti u jednu smislenu cjelinu, odnosno, nastupila je faza montaže koja „omogućuje da se različita mjesta i

različita vremena spoje u jedno, odnosno u jedan neprekinuti vremenski niz koji se gledatelju predočuje u projekciji“ (Peterlić, 2018: 145).

4.5. Struktura

Reportaža je narativno strukturirana tako da se je prvo predstavljena Oksana, zatim Crkva cjelovitog i Danilo te na kraju Jevgenija. Budući da su Oksana i Jevgenija glave sugovornice, a u reportaži su smještene na početak i kraj, kao element premošćivanja priče korišten je stand up. Stand up je unutar reportaže smješten nakon predstavljanja Oksane i prije predstavljanja Danila i Jevgenije. On je tako omogućio logički prijelaz s Oksane na Jevgeniju koristeći ono što je zajedničko objema – njihov prijatelj Danilo i Crkva cjelovitog evanđelja u kojoj je stand up i snimljen. Stand up je „kratko pojavljivanje reportera u kadru umontirano u izvještaj... također pomaže da priča bude jednostavnija i manje zbunjujuća u izričaju“ (Perišin, 2010: 249).

4.6. Oblikovanje zvuka

Oblikovanje zvuka podrazumijevalo je tonsku obradu intervjua, atmosferskog zvuka i off-a. U reportaži je iznimno važan atmosferski zvuk ili IT TON koristi se kako bi bolje dočarao spoj slike i zvuka ili kako bi omogućio prirodniji prijelaz sa jedne logičke cjeline na drugu (Perišin, 2010: 248). U ovoj reportaži je IT TON iznimno važan na početku reportaže, prije stand up-a i na kraju. Na početku se čuje žamor u slastičarnici i Oksana kako podučava kolegicu konobaricu, u sredini priloga se IT TON koristi kao prijelaz iz slastičarnice u crkvu i čuje se pjesma s bogoslužja, a na kraju reportaže čuje se druga pjesma s bogoslužja dok sekvenca prikazuje sve sugovornike zajedno na bogoslužju simbolizirajući zajedništvo.

5. Televizijski tekst

Naslov: Zapošljavanje Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj

Novinarka: Martina Fulanović

Snimateljica: Ela Hamzić

Najava: A što smo to mi radili? Pod mentorstvom američkih medijskih profesionalaca Billa Silcocka i Stacey Woelfela snimali smo priče o životu Ukrajinских izbjeglica u Hrvatskoj. Svi oni imali su svoje živote i karijere u Ukrajini, a onda su svju zemlju silom prilika morali napustiti. Ovdje baš kao i Oksana i Jevgenija iz naše priče pokušavaju izgraditi novi život.

Oksana priprema kavu	IT TON: Oksana priprema kavu
----------------------	------------------------------

<p>Oksana uči drugu Ukrajinu kako raditi u kafiću</p> <p>Dejan Oblak – karta Gostomela</p>	<p>OFF: Oksana je prije dvije godine radila kao bankarica u Ukrajini. Sada je konobarica u jednoj zagrebačkoj slastičarni gdje osim što poslužuje kolače i kavu, uči nove zaposlenike kako raditi.</p> <p>IT TON: Oksana uči kolegicu kako raditi</p> <p>OFF: Kad je rat započeo, pobjegla je sa svojom kćerkom u Zagreb iz Gostomelija, grada blizu Kijeva.</p>
<p>POTPIS:</p> <p>Oksana Štofa</p> <p>Sekvenca slastičarnice Dolcinotti</p>	<p>TON: Odmah smo dobili smještaj i uselili se u zgradu u kojoj su nam pripremili mjesto, hranu i sve što nam je bilo potrebno, zbog čega smo bili i pomalo začuđeni jer to nismo očekivali. Došli smo u noći, odmah su nas dovezli u zgradu, ponudili hranu, bilo nam je toplo i to je za nas sve bilo poput čuda.</p>
<p>Oksana priča s mušterijama</p>	<p>OFF: Oksana je učila hrvatski jezik godinu dana. Sada joj je to od velike pomoći kad razgovara s mušterijama u slastičarni sa posebnom pričom. Radi se o projektu koji je nastao da pomogne bivšim ovisnicima, a sada pomaže i izbjeglicama da se integriraju u društvo. Da pronade posao, Oksani je pomgla Crkva cjelovitog evanđelja.</p>
<p>POTPIS:</p> <p>Oksana Štofa</p>	<p>TON: Crkva nam je pomagala godinu dana, čak i s plaćanjem najma prvih nekoliko mjeseci jer nam je trebao veći stan budući da nas je puno. Pomagala nam je i sa svim</p>

Zid s riječima u crkvi	ostalim poput posuđa, posteljine, kao što je pomagala i puno drugih Ukrajinaca.
IT TON Oksana, Ievgenija i Danylo mole i plešu u crkvi.	IT TON Oksana, Ievgenija i Danylo mole i plešu u crkvi.
STAND UP	STANDUP: Iskrenost, jedinstvo i radost. Sve je to zagrebačka Crkva cjelovitog Evanđelja pružila Ukrajinacima još od prvog dana njihovog dolaska u Hrvatsku. Ukrajinci se ovdje družu i jedni drugima dijele savjete. Da se snađu, mnogima je pomogao Danylo. On je došao u Hrvatsku nakon ruske aneksije Krima.
POTPIS: Danylo Semenenko Danylo priča s ljudima u crkvi	TON: I puno hvala našem pastoru koji je bio aktivan u tom. I on je rekao koga vi imate, koga bi vi htjeli da mi tu primimo. I Evgenija, i Antonina, i još Oksana i još puno obitelji. Oni su nas kontaktirali i rekli bi mogli da oni dođu ovdje.
Ievgenija radi u salonu	OFF: Crkva je prije sedam godina pomogla Danylu, a on sad pomaže drugima. Pomogli su i Ievgeniju da se prilagodi životu u Hrvatskoj i nađe posao.
POTPIS: Ievgenija	TON: Prvo su nam iznajmili kuću i mi smo mjesec i pol živili tamo. Dva mjeseca su nam plaćali stan i hranu. Nismo imali novaca, nismo imali ništa za život. Oni tu za nas nekoliko mjeseci kupuju i odjeću i obuću i jela.

<p>Ljudi u Ievgenijinom salonu</p>	<p>IT TON: salon</p> <p>OFF: Kad je rat započeo Ievgenija je napustila Odessu i došla u Zagreb. Ievgenija ima dvadeset godina iskustva rada u salonu za masažu. U svom rodnom gradu imala je tri salona, a sada se bavi istim poslom u Zagrebu gdje je nakon dva mjeseca uspjela otvoriti salon.</p>
<p>POTPIS: Ievgenija</p>	<p>TON: Hvala Bogu što imam ruke i tu možeš malo ispričati, ali sve jedno jezik to je teško. Imaš puno svega što moraš ispričati i reći ljudima a nemaš dovoljno jezika. I tu je još nedovoljno.</p>
<p>DEAN KARTA (Nikolajev)</p>	<p>OFF: Prošlo ljeto, Ievgenija je posjetila svoj rodni grad Nikolajev na jugu Ukrajine. Tamo nema ni vode ni struje. Dočekala ju je zastrašujuća atmosfera</p>
<p>POTPIS: Ievgenija</p>	<p>TON: Sirene, sve to bombardiraju, kažu djeca nećemo u Ukrajinu, idemo u našu Hrvatsku, navikli smo tu, imamo dobro druženje i prijatelje.</p>
<p>Sretni Ukrajinci u crkvi Ievgenija Zamišljena Oksana</p>	<p>OFF:</p> <p>Dok razmišlja o svojoj obitelji, Ievgenija iščekuje dan kada će svi ponovo biti na okupu.</p> <p>Oksanine misli su također s njenom obitelji, a posebno sa suprugom koji je negdje u Ukrajini na ratištu.</p>

6. Rasprava i zaključak

Rad na reportaži „Zapošljavanje Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj“ krenuo je kao ideja da se prikaže samo život Ukrajinke Oksane Štofe koja je ubrzo nakon ruske invazije Ukrajine 2022. godine došla u Hrvatsku. Također, planirano je bilo u reportažu uvrstiti intervju s pastorom Marijem Dučićem i vlasnikom slastičarnice Dolcinotti, budući da su oboje pomogli Oksani da se prilagodi životu u Hrvatskoj. Međutim, tijekom odlaska na teren došlo je do promjena. Naime, do vlasnika slastičarne nije bilo moguće doći jer je bio bolestan, a na dogovorenom snimanju s pastorom Dučićem nije ni došlo do intervjua jer je bio zauzet pa je samo snimljena atmosfera u Crkvi cjelovitog evanđelja. Tijekom tog snimanja upoznali smo Jevgeniju i Danila i s njima dogovorili intervjue. S pastorom Marijem Dučićem intervju je snimljen na jednom od sljedeći snimanja.

Najveći problem tijekom produkcije je to što je nakon prvog snimanja razrada prvotne ideje zahtijevala novi pristup. Upoznavanje Jevgenije i Danila znatno je pomoglo pri izradi završne verzije reportaže, ali je zato isto toliko promijenio pristup produkciji. Do početka novinarske radionice postupalo se prema prvotnoj ideji, ali je nakon prve verzije reportaže došlo do mnogih promjena.

Tijekom pregleda prve verzije reportaže odlučeno je da će intervju s pastorom Dučićem biti izbačen, ali da će se informativni dijelovi intervjua koristiti za pisanje novinarskog teksta – off-a. Intervju s pastorom Dučićem izbačen je zbog toga da bi veći naglasak bio samo na Ukrajinčima.

Prva verzija reportaže bila je gotova 5. veljače kada je bila prikazana na početku novinarske radionice „Quality journalism and Ukraine crisis“. Za potrebne promjene bilo je potrebno ponovo ići na teren, ponoviti intervju s Oksanom, ali ovaj put na ukrajinskom i uz pomoć prevoditeljice. Također, utvrđeno je da u reportaži nedostaje stand up radi lakšeg razumijevanja priče.

Tijekom montaže je glavni problem bio snalaženje u višku snimljenog materijala. Iako priprema i raspisivanje vizualnih situacija pomažu pri snimanju na terenu, u ovom slučaju se pokazalo da je snimljeno previše kadrova. Nije pomoglo ni to što je dosta kadrova bilo tehnički neispravno zbog potrebe da se na terenu snime sve isplanirane sekvence. Međutim, kao važne kadrove valja istaknuti sve kadrove u kojima se vide sugovornici zato jer su oni najbitniji dio reportaže i bolje je imati kadrove u kojima se prikazuje kako sugovornik nešto radi, na primjer kako Oksana komunicira s kolegicom, nego kadar u kojemu se vide kolači.

Nakon mnogobrojnih promjena, reportaža je u cijelosti montirana i premijerno prikazana 16. veljače 2024. kao dio TVmagazina CroID: Raseljene sudbine na Fakultetu političkih znanosti kao prikladan završetak novinarske radionice. Iako se tijekom produkcije mijenjala struktura reportaže, cilj je ostao isti – što uvjerljivije prenijeti Oksaninu i Jevgenijinu priču kako bi se ukazalo na važnost integracije izbjeglica.

Audiovizualni narativ je pridonio destigmatizaciji percepcije izbjeglica budući da su svi sugovornici prikazani u normalnoj radnoj svakodnevici u dobrim uvjetima i u međusobnom druženju u kojemu je naglasak na zajedništvu i komunikaciji. Izvještavanje o izbjeglicama iznimno je važno zbog utjecaja na njihovu integraciju u društvo. U kontekstu izvještavanja o izbjeglicama, rad na reportaži „Zapošljavanje Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj“ uklapa se u istraživanja o načinima izvještavanja o ukrajinskim izbjeglicama. Naime, riječ je o senzibilnijem pristupu s naglaskom na humanitarnom djelovanju i životu izbjeglica.

7. Popis literature i izvora

Europsko vijeće (2024) Priljev izbjeglica iz Ukrajine. <https://www.consilium.europa.eu/hr/policies/eu-migration-policy/refugee-inflow-from-ukraine/> Pristupljeno 5. rujna 2024.

Dolcinotti.hr (2023) Dolcinotti priča. <https://dolcinotti.hr/> Pristupljeno 30. kolovoza 2024.

Krivec, Robert (2021) *Osnove video produkcije*. Algebra d.o.o.: Zagreb.

Malenica, Marina (2024) RATNO IZVJEŠTAVANJE Radionicu Televizije Student obilježila suradnja ukrajinskih i hrvatskih ratnih izvjestitelja. Globalnovine.eu 16.veljače. <https://www.globalnovine.eu/vijesti/ratno-izvjestavanje-radionicu-televizije-student-obiljezila-suradnja-ukrajinskih-i-hrvatskih-ratnih-izvjestitelja-5022681> Pristupljeno 30. kolovoza 2024.

Malović, Stjepan (2005) *Osnove novinarstva*. Golden marketing-Tehnička knjiga: Zagreb.

Obljetnica.hrt.hr (2024) Leksikon Hrvatske radiotelevizije. <https://obljetnica.hrt.hr/leksikon?s=t> Pristupljeno 30. kolovoza 2024.

Ljudskaprava.gov.hr (2022) Medijske reprezentacije migracija - diskurzivne konstrukcije migranata, izbjeglica i tražitelja azila u hrvatskim medijima. <https://ljudskaprava.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Medijske%20reprezentacije%20>

migracija%20-

%20diskurzivne%20konstrukcije%20migranata,%20izbjeglica%20i%20tra%C5%BEitelja%20azila%20u%20hrvatskim%20medijima%20.pdf Pristupljeno 30. kolovoza 2024.

Peran, Suzana i Raguž, Anđelka (2019) Prikaz kretanja izbjeglica preko teritorija Republike Hrvatske u dnevnom tisku (Večernji list, Jutarnji list, 24 sata). *Nova prisutnost* 17(1): 29-45.

Perišin, Tena (2010) *Televizijske vijesti*. Naklada Medijska istraživanja: Zagreb.

Peterlić, Ante (2018) *Osnove teorije filma*. Hrvatska sveučilišna naklada: Zagreb.

Retocentar.hr (2024) O RETO CENTRU. <https://www.retocentar.hr/o-nama/> Pristupljeno 30. kolovoza 2024.

Sabljić, Ružica (2023) Izvještavanje portala Večernji.hr i Jutarnji.hr o ukrajinskim izbjeglicama i izbjeglicama druge nacionalnosti. [Diplomski rad, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu] FPZG repozitorij. Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:114:791324>

Sambaraju, Rahul i Shrikant, Natasha (2023) ‘All of a sudden for no reason they've been displaced’: Constructing the ‘contingent refugee’ in early media reports on the Ukrainian refugees. *British Journal of Social Psychology* 62(4): 1715–1732. <https://bpspsychub.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/bjso.12652> Pristupljeno 4. rujna 2024.

Sambaraju, R., & McVittie, C. (2017). The European Union and the refugee'crisis': Inclusion, challenges, and responses. *Journal of Community and Applied Social Psychology* 27(2), 99–104. Sambaraju, R., McVittie, C., & Nolan, P. (2017). “This is an EU crisis requiring an EU solution”: Nation and transnational talk in negotiating warrants for further inclusion of refugees. *Journal of Community & Applied Social Psychology* 27(2), 169–178.

Youth.europa.eu (2021) Situacija migranata i izbjeglica u Europi. https://youth.europa.eu/get-involved/your-rights-and-inclusion/situation-migrants-and-refugees-europe_hr Pristupljeno 30. kolovoza 2024.

Www.unhcr.org (2023) Izvješće UNHCR-a naglašava potrebu za kontinuiranom potporom izbjeglicama iz Ukrajine u Hrvatskoj u svjetlu sve duljeg izbjeglištva. <https://www.unhcr.org/hr/14157-izvjesce-unhcr-a-naglasava-potrebu-za-kontinuiranom->

potporom-izbjeglicama-iz-ukrajine-u-hrvatskoj-u-svjetlu-sve-duljeg-izbjeglistva.html
Pristupljeno 30. kolovoza 2024.

8. Sažetak na engleskom jeziku

Summary

The subject of this paper is the production of a television reportage on the employment of Ukrainians in the Republic of Croatia. A television reportage was chosen to cover the topic, because through the reportage viewers can understand the story from the perspective of the interlocutor. The problem that is investigated in this paper is the production aspect of creating and realizing a report on the adaptation of Ukrainian refugees to life in Croatia. The focus of this paper is the visual and auditory realization of the television reportage "Employment of Ukrainians in the Republic of Croatia". The paper provides an overview of the production process of making a television reportage, which includes writing preparations for recording, going to the field and post-production. Also, the paper emphasizes the importance of calling out visual situations and sequences and visually presenting the interlocutor. In addition, the work points to the importance of sound, especially atmospheric sound, in the dynamics of reportage. The problem investigated by the reportage is the story of two women, Oksana Štofa and Jevgenija Romanova, who fled Ukraine shortly after the Russian invasion of Ukraine in 2022 and started looking for a new home. This topic was worth researching because of the influence of the media on the integration of refugees. It was necessary to show human stories so that the viewers will be able to better understand the condition of the refugees who found a home in Croatia. The process of making the report lasted almost two months, and included numerous trips to the field and interviewing the interlocutors. Some recordings had to be repeated due to technical problems. Also, the report was made as part of the TV magazine CroID: Raseljene sudbine and was premiered on February 16, 2024 at the Faculty of Political Sciences.

9. Prilozi

9.1. Prilog 1. Treatment

Autori, podjela zadataka unutar grupe:

Martina Fulanović – novinarka

Ela Hamzić – snimateljica

NASLOV PRILOGA: Zapošljavanje Ukrajinaca u Hrvatskoj

TERMINI I MJESTA SNIMANJA:

- Crkva cjelovitog evanđelja, Zagrebačka 227 (Konzum)
- Slastičarnica Dolcinotti, Trg Žrtava Fašizma 14, 10000, Zagreb
- Nuga Best House, Prve poljanice 6, 10000, Zagreb

Termini – po dogovoru sa sugovornicima

FOKUS

- U slastičarnici Dolcinotti zaposlene su brojne osjetljive skupine a u zapošljavanju uključuju i izbjeglice iz Ukrajine. Iza cijele organizacije zapošljavanja krije se i Crkva cjelovitog evanđelja koja Ukrajinacima pomaže u osnovnim potrepštinama poput hrane i smještaja ali i organiziranja brojnih drugih aktivnosti. Pomoć pri zapošljavanju od velikog je značaja u životima Ukrajinacih izbjeglica koji se prilagođavaju na život u Hrvatskoj.

GLAVNE TEZE PRILOGA

- Slastičarna Dolcinotti u vlasništvu Mazars Grupe Hrvatska i Kristijana Cinottija otvorena je krajem 2022. godine na Trgu Žrtava Fašizma, stvorena je u suradnji s RETO centrom
- Slastičarnica je otvorena sa ciljem pomaganja majkama koje se bore s ovisnošću
- Kroz zapošljavanje u Dolcinottiju, majkama koje se bore s ovisnošću nudi se prilika za novi početak
- RETO centar je kršćanska udruga koja se bavi rehabilitacijom od ovisnosti
- RETO centar šticeenicima omogućuje i zapošljavanje. Imaju trgovinu antikviteta koje restauriraju muški šticeenici i second hand kojim se bave ženske šticeenice

- Slastičarna Dolcinotti zapošljava različite ranjive skupine. Osim što u proizvodnji rade žene koje su bile ovisnice, pod vodstvom „pastry šefice“ u slastičarnici rade osobe s invaliditetom, osobe koje su doživjele zlostavljanje te izbjeglice iz Ukrajine
- U pomoći Ukrajinacima sudjeluje u Crkva cjelovitog evanđelja koja je u veljači 2022. godine u svoje obitelji primila preko sedamdeset Ukrajinskih izbjeglica
- Prve izbjeglice koje su zbrinuli bili su članovi obitelji ukrajinskih prijatelja u Hrvatskoj koji su i sami 2014. izbjegli s anektiranog Krima i našli svoj mir u Hrvatskoj a većina današnjih izbjeglica stigla je samo s putnom torbom ili ruksakom na leđima, bez novca čak i za osnovne životne potrebe.
- Zahvaljujući potpori saveza crkva iz Sjedinjenih Američkih Država i donacijama, Crkva je zakupila kuću i smjestila više od dvadeset pet izbjeglica u Zagrebu.
- Osim osnovnih potrepština, Crkva nudi druge sadržaje kako bi posebice djeci olakšali emotivni teret rata. Organiziraju obiteljske izlete, posjete igraonicama, muzejima, zoološkom vrtu i drugim sportskim i kulturnim sadržajima
- Članovi crkve pomažu izbjeglicama u reguliranju njihovih izbjegličkih statusa i prava te pomažu pri nastavku školovanja i učenju jezika

LIKOV I SUGOVORNICI

Oksana, Jevgenija, Pastor Mario Dučić, slastičarna Dolcinotti – voditelj (ima gripu, dogovor kad ozdravi)

SEKVENCE I SITUACIJE (PLANOVI)

Sekvenca 1 - slastičarna

- Total – Džamija
- Srednji – ljudi hodaju oko džamije
- polutotal – prolazi tramvaj
- srednji – Dolcinotti slastičarna
- Detalj – natpis slastičarne

Sekvenca 2 – kolač

- krupni – kolač stoji
- detalj – šlag na kolaču

- blizu – ruka uzima kolač

Sekvenca 3 – Oksana pravi kavu

- srednji – Oksana pored aparata za kavu

- blizu – Oksana drži šalicu u rukama

- detalj – espresso curi

- srednji – Oksana izljujeva mlijeko

Sekvenca 4 – slastičarna – sve iz iste pozicije i isti plan

- Krupni – jedenje kolača

- *montirati kao da „kolač nestaje s tanjura“

- *nekoliko rezova tako da svaki put u kadru bude sve manje kolač

Sekvenca 5 – Crkva cjelovitog evanđelja iz vana

- Total – zgrada Crkve

- Krupni – natpis „Crkva cjelovitog evanđelja“

- Polutotal – zgrada Crkve

Sekvenca 6 – novinarka dolazi u crkvu

- Srednji – novinarka hoda pored kamere

- Srednji – novinarka hoda od kamere, vide se leđa, ide prema vratima

- Blizu – novinarka stisne kvaku – bočno

- Detalj - kvaka

- Blizu – novinarka je ušla i zatvara vrata za sobom

Sekvenca 7 - Crkva cjelovitog evanđelja

- Polutotal – prostor Crkve

- Detalj – natpis crkve

- Detalj – sakralni elementi u crkvi

Sekvenca 8 - Crkva cjelovitog evanđelja - bogoslužje

- Polutotal – ljudi se skupljaju u crkvi

- Srednji – ljudi sjedaju na stolce
- Blizu – pastor vodi bogoslužje
- Detalj – pastorove ruke
- Blizu – ljudi gledaju i slušaju pastora
- Krupni – netko moli
- Detalj – ruke u poziciji molitve

Sekvenca 9 - Crkva cjelovitog evanđelja – „Bez izlike“ događaj za mlade – na tim događajima mladi igraju igre, sviraju, pjevaju, ali na starnici ne piše konkretno što će se sutra događati

- Polutotal – mladi se okupjaju
- Blizu – pričaju
- Krupni – netko sluša
- Polutotal – svi se družu

Sekvenca 10 – salon Nuga Best House - plakat

- krupni – plakat sa zida
- detalj – dio natpisa na plakatu
- blizu – dio slike na plakatu

Sekvenca 11 - salon Nuga Best House – masažni stol

- polutotal – masažni stol
- detalj – dio masažnog stola koji služi za noge
- blizu – masažni stol iz drugog kuta

Sekvenca 12 - salon Nuga Best House – osoba se masira

- srednji – masažni stroj za stopala
- krupni – osoba stavlja noge na masažni stroj
- detalj – masažni stroj u pokretu

Sekvenca 13 - salon Nuga Best House – ulje za njegu na stolu

- srednji – ulje za njegu na stolu

- detalj – detalj s bočice

- krupni – ruka uzima bočicu

PITANJA

Oksana

1. Kada ste došli u Hrvatsku?
2. Gdje ste živjeli prije dolaska u Hrvatsku?
3. Koji ste posao radili dok ste živjeli u Ukrajini?
4. Koliko teško je bilo prilagoditi se na život i rad u Hrvatskoj?
5. Na koji ste način pronašli ovaj posao?
6. Na koje sve načine ostali Ukrajinci pronalaze poslove u Hrvatskoj?
7. Koji je za Vas bio najveći izazov kod pronalaska posla u Hrvatskoj?
8. Postoje li razlike u kulturi rada između Hrvatske i Ukrajine?
9. Kakve su razlike u plaćama?
10. Na što Vam se bilo najteže prilagoditi na poslu?
11. Jako dobro govorite Hrvatski jezik, je li ga bilo izazovno naučiti?
12. Kako je izgledao Vaš proces učenja jezika?
13. Jeste li ikada doživjeli diskriminaciju na poslu zbog toga što ste Ukrajinka?

Jevgenija

1. Kada ste došli u Hrvatsku?
2. Gdje ste živjeli prije dolaska u Hrvatsku?
3. Koji ste posao radili dok ste živjeli u Ukrajini?
4. Kada ste otvorili svoj salon?
5. Čime se vaš salon bavi?
6. S obzirom na birokraciju, je li bilo teško otvoriti salon?
7. Koliko teško je bilo prilagoditi se na život i rad u Hrvatskoj?
8. Koji je za Vas bio najveći izazov kod otvaranja salona u Hrvatskoj?
9. Postoje li razlike u kulturi rada između Hrvatske i Ukrajine?
10. Kakvi su klijenti u Hrvatskoj a kakvi u Ukrajini?
11. Kakve su razlike u plaćama kod rada u salonu ovdje i u Ukrajini?
12. Na što Vam se bilo najteže prilagoditi kod otvaranja salona?
13. Jako dobro govorite Hrvatski jezik, je li ga bilo izazovno naučiti?
14. Kako je izgledao Vaš proces učenja jezika?

15. Jeste li ikada doživjeli diskriminaciju na poslu zbog toga što ste Ukrajinica?
(U slučaju da u razgovoru saznamo nove informacije, pitat ćemo detaljnije o tome)

Pastor Mario Dučić

1. Koje poslove Ukrajinci najčešće traže u Hrvatskoj?
2. Koje poslove Ukrajinci najčešće dobiju i rade?
3. Postoje li određene branše koje zapošljavaju više Ukrajinaca od drugih?
4. Zašto ste se odlučili na pomaganje Ukrajincima?
5. Na koji način pronalazite poslove za Ukrajinske izbjeglice?
6. Je li uopće moguće da Ukrajinac pronađe posao u Hrvatskoj bez pomoći treće osobe?
7. Crkva cjelovitog Evanđelja Ukrajincima nudi i učenje jezika, na koji način im to pomaže pri zapošljavanju?
8. S obzirom na velik broj stranih radnika u Hrvatskoj koji ne govore Hrvatski, koliko je bitno da Ukrajinci u potrazi za poslovima nauče i jezik?
9. S kojim se izazovima Ukrajinci najčešće suočavaju kod zapošljavanja u Hrvatskoj?
10. Koje su karakteristike najpoželjnije kod zapošljavanja?
11. Jesu li neki gradovi i regije povoljniji za zapošljavanje Ukrajinaca?
12. Imaju li Ukrajinci probleme s radnim dozvolama?
13. Koji biste savjet dali Ukrajincima u potrazi za poslovima u Hrvatskoj?

Voditeljica Dolcinottija

1. Kako je Dolcinotti počeo sa svojim poslovanjem?
2. Zašto ste se odlučili za zapošljavanje osjetljivih skupina?
3. Na koji način pripremate zaposlenice na rad? Jesu li to zaposlenice s prethodnim znanjima o radu u slastičarni?
4. Imate li neku pozitivnu priču bivših ili sadašnjih zaposlenika?
5. Koji su budući ciljevi Dolcinottija?
6. Zašto ste se odlučili zaposliti baš Oksanu?
7. Kako se Oksana uklopila u Dolcinottiju?
8. Što o Ukrajinskim radnicima misle klijenti?
9. Jeste li na neki način prilagodili radno mjesto zaposlenicima iz Ukrajine?
10. Postoji li kulturološka ili jezična barijera između klijenata i zaposlenika iz Ukrajine?

Kolegica iz slastičarne

1. Kako je raditi s Oksanom?

2. Postoje li kulturološke razlike među zaposlenicima različitih rasa i kultura?
3. Na koji način kupci reagiraju na raznolike zaposlenice?

ORGANIZACIJA SNIMANJA

Odobreno snimanje s Oksanom, Kristianom Cinottijem (Mazars Hrvatska), Crkvom cjelovitog evanđelja.

9.2. Prilog 2. Transkript

TRANSKRIPT OKSANA

Kada ste došli u Hrvatsku?

Mi smo s mojom obitelji došli u Hrvatsku 22. godine od početka rata, na kraju trećeg mjeseca bili smo u Zagrebu.

Kako to da ste izabrali baš Hrvatsku?

Moj jako lijep prijatelj je jako dugo živio u Hrvatskoj, mi smo zajedno radili u Ukrajini u Krimu. On je Hrvatsku izabrao za život. On nas je zamolio da dođemo u Zagreb u Hrvatsku.

Koji ste posao radili dok ste bili u Ukrajini?

Ja sam bankarica po zanimanju, ja sam jako dugo radila u banci. Ja sam završila fakultet u Ukrajini. Imam to iskustvo s bankom.

Koliko je teško bilo prilagoditi se na život u hrvatskoj?

Najteže je bilo na početku zbog jezika, zato što puno svega treba rješavati, ne znaš jezik to je bilo jako loše. Zbog toga sam u prvoj godini istrošila puno vremena na faksu s učenjem, prve pola godine učiti jezik.

Jako dobro govorite hrvatski jezik, kako ste ga naučili?

Imala sam učenja na učiteljskom fakultetu. Dobila tamo prve samo A1. A kasnije zbog posla zbog razgovora s ljudima i propovijedi u crkvi na hrvatskom i iz razgovora s Hrvatima sam dobila to iskustvo.

Na koji način ste dobili ovaj posao?

Moj pastor iz crkve koju je preporučio moj prijatelj, CCE, pastor Mario Dučić, oni su pomogli puno Ukrajincima. Kad smo prvi put došli u Zagreb oni su pomogli puno Ukrajincima. Pastor

Dario Dučić i njegov prijatelj Kristian Cinotti zamislili su otvoriti ovaj kafić Dolcinotti. On rekao kako bi Ukrajinci želili on bi zaposlio. Mi smo čekali kada kafić bude otvaran. Prvo smo imali posao u Reto centru a onda smo čekali da kafić bude otvoren. Tu posao imamo od početka otvaranja ovog kafića ja sam radila u ovom kafiću.

Na koji način drugi Ukrajinci pronalaze poslove?

Zbog preporuke iz Crkve, svi su hrvati koji dolaze u crkvu pomogli s poslom. Nešto na internetu, moj posao, neke organizacije otvorene za Ukrajinke, svoja, neke preporuke i tako.

Koje su razlike u plaćama?

Vidi, hrvatska ima veće plaće nego Ukrajina ali su i troškovi veći nego u Ukrajini, za hranu i sve.

TRANSKRIPT JEVGENIJA

Ja sam Jevgenija. Mi smo živjeli u Ukrajini prije dvije godine i kad je počeo rat u Ukrajini, Rusi su nas napali, mi smo riješili moram ici negdje tražiti život za sebe i za djecu. Zato smo došli u Hr. Prvo smo bili u Poljskoj i u Njemačkoj, ali nije bilo mira u srcu. Nakon sto su nas pozvali nasi prijatelji, hajde dođite u Hrvatsku, mi smo došli tu i ostali tu, tako sad živimo tu dvije godine. A u sedmom mjesecu će biti dvije godine otkad smo otvorili nasu firmu Nuga Best. To je Korejska firma, isto smo radili i u Ukrajini. Mi smo imali takva tri salona u našem gradu a ovdje imamo jedan. Dvadeset godina imamo iskustva raditi s opremom Nuga Best. Meni se jako sviđa ovaj posao jer je posao s ljudima a kada smo otvarali firmu u Hrvatskoj, tamo možemo firmu otvoriti za jedan dan, a tu malo dugačke. A sve jedno sve je bilo dobro i prevoditelj, računovodstvo, htjeli su nam pomoć. Stan su nam našli, gospoda koja dolazi u Salon, jako sam zahvalna Hrvatskoj sto ste otvorili za nas vrata. Učimo još jezik, još moram vježbati i još sad dolazim na Hr jezik svaku subotu kod jedne profesorice. Pomogla nam je jedna crkva. Iz prva smo živjeli u kući koju su oni iznajmili za nas i pomogli i radili za život u Hr. Tako, za mene je ovo super. U crkvu dolazi jedna profesorica koja nas uči Hr jezik, s njom učimo.

Što vam je bilo najteže kod otvaranja salona?

Ja mislim jezik. Hvala Bogu sto imam ruke i tu možeš malo ispričati ali sve jedno jezik to je teško. Imaš puno svega sto moraš ispričati i reci ljudima a nemaš dovoljno jezika. I to je još nedovoljno.

A čime se točno salon bavi?

A to je demonstracija i prodaja korejske opreme za kućnu upotrebu. To je za zdravlje. To je masažna oprema za trakciju, kralježnicu, masaža noge, trbuha, za sve. Za ljepotu i za zdravlje.

Jeste li primijetili neke razlike u kulturi između Ukr i Hrv?

Jesam primijetila, za mene je bilo lagano tu raditi. Jako otvoreni ljudi, uvijek kad čuju da sam iz Ukrajine ma dobro, nema nikad tu problema. Čovjek koji dođe u salon otvoren je. Za mene je to zanimljivo uvijek, ljudi su jako česni, u cijeloj hrv, tu u salonu dolaze ljudi jako česni za mene. Ako kaže da će sutra kupiti nešto on dođe i kupi. To je za mene zanimljivo u Ukr ne. Ja kupim to za godinu dana, to je za mene bila jako velika sreća za ljude.

A ovaj vas pas je isto terapijski pas ili obični?

Obični pas, on radi tu. Lalaaa lalaaaa! Lala jako voli Nuga Best, ona spava na keramici doma i dođe ovdje ljudima. Mi smo je uzeli iz Ukrajine. Imala je dvije bebice kod sebe. Kad puno bombardiraju nije ništa jela i bila je jako mršava i morala sam je pokupiti. U Ukrajini je ostao muž i tata i mama.

Hoće li oni doći?

Razmisliti ćemo kad završi rat. Našoj djeci se sviđa tu u Hr. Ja imam djecu i prijateljicu s kojom sam otvorila salon. Njezina idu tu u školu a moja su završila školu. Kako smo bili u Ukrajini po ljeti jedan dan, sirene, sve to bombardiraju, kažu djeca nećemo u Ukr, idemo u našu Hrvatsku, navikli smo tu, imamo dobro druženje i prijatelje.

Odlazite li natrag u Ukrajinu?

Po ljeti sam bila doma. U zapadnu Ukrajinu idem često zbog posla i obaveza. Na zapadu je mirno a tamo gdje ja živim nije. Nema vode i svjetla i tako.

Na koji vam način crkva pomaze?

Prvo su nam iznajmili kuću i mi smo mjesec i pol živjeli tamo. Dva mjeseca su nam plaćali stan i hranu. Nismo imali novaca, nismo imali ništa za život. Oni tu za nas nekoliko mjeseci kupuju i odjeću i obuću i jela. Za nas je to super druženje, jako dobar pastor Mario, mi jako zahvalni njima. Mi smo kao obitelj kao da ih znamo cijeli život. I djeca isto. Oni su nas vozili na plitvice, i na more, i na planine, šetnje i ekskurzije. Hvala Hrvatskoj.

TRANSKRIPT DANYLO

Moje ime je Danilo, prezime se mi Semenenko. Ja sam iz Ukrajine, iz dovoljno poznatog grada Jalta, koji nalazi na poluotoku Krim. Prije 9 godina, nakon aneksije Rusije, mi smo odlučili otići iz Krima. Ja i moja obitelj. I imali smo priliku doći u Hrvatsku. To je firma nam ponudila, za koju smo tada već radili 7 godina. I tako smo došli ovdje i otvorili prvi salon Nunga Best u Hrvatskoj. I s tim već bavimo ovdje osam godina.

Je li bilo teško otvoriti salon?

Komplicirano, komplicirano. Ipak je dobra je prilika da ukrajinski i hrvatski jezik su dovoljno slični, ali ipak je druga kultura, drugi jezik, druga zemlja i radnu dozvolu ovdje dobiti nije toliko jednostavno, posebno ako je pitanje o samozapošljavanju. Onda čak nismo odmah mogli dobiti radnu dozvolu i kad smo otvorili salon morali se vratiti na 4 mjeseca natrag u Ukrajinu i tamo smo 3 mjeseca bili ovdje, nakon godina dana smo uspjeli dobiti i radnu dozvolu i dozvolu za boravište za mene i za moju obitelj.

A kako ste naučili hrvatski?

Na početku sam išao na neke tečajevi da barem nešto savladam, ali posle uz praksu moje posao je takav da moram puno komunicirati sa ljudima. Znao sam da bez prakse nema ništa, nisam imao strah, a to i preporučam Ukrajinacima koji sad dolaze u Hrvatsku da ne boju se govoriti, greški svakako će imati. Ja nakon osam godina svejedno ne govorim savršeno, padeže, meni tu tamo fale.

Pa naše sugovornici Evgenija i Oksana su spomenule, zapravo Evgenija, da je došla tu preko vas. Kako to ste pozvali svoje prijatelje?

Da, ipak mi smo, s njima moj ovo je u crkvi i to sam htio reći da je to naša prijateljka. I onda je to naša prijateljka, a ja sam se zadovoljila da idem u crkvu. I nas u sreću, mi dovoljno brzo smo našli ovo crkvo i odmah smo osjećali da Bog nas vodi da ostanemo ovdje i služimo ovdje. I čak i nismo do kraja znali koju svrhu to će donijeti na kraju. tako da smo razumjeli da možemo pomoći puno ljudima. I puno hvala našem pastoru koji je bio aktivan u tom. I on je rekao koga vi imate, koga bi vi htjeli da mi tu primimo. I Evgenija, i Antonina, i još Oksana i još puno obitelji. Oni su nas kontaktirali i rekli bi mogli da oni dođu ovdje. Tako je ispalo da i Evgenija, ona i Antonijina, oni se bave isto kao i mi što tiče biznesa. I tako je to sve posložilo, onda imali smo priliku pomoći njima.

A u tih devet godina, sa kraja, kako ste zadovoljni sa životom u Hrvatskoj? Još nema devet. Nema devet. Još nema ni osam.

Osam godina kako radi naš salon, ali nismo mogli odmah tu živjeti. U kontinuitetu tu živim već sedma godina. Sedam godina, ja. Ja, zaljubljen u Hrvatsku, mene ona jako prevukla. Ja odmah sebe tu osjećam dobro. Ja ne znam je li to dobro ili nije, ali ja tu osjećam sebe kao doma. Meni ništa, opet različito mogu dati ocinu, a u meni tu ništa ne fali što bi ovako mene vuklo u natrag u Krim. Naravno ima prijatelje koji tamo su ostali, ali ja ovdje sebe osjećam prihvaćenom. Naravno, ja ne idealiziram zemlju, svaki zemlje ima svoje komplikacije, jako je teško sa papirima, ja još uvijek nemam stalno boravište, hvala Bogu moje supruge i starijim svin većima, ja i mlađi sin, bez obzira što ja rođen ovdje, još nemam trajno nastanjenje, ali to je proces i ja se nadam da i to će uspjeti. Ljudi su tu jako dobri, svi susjedi koji poznam to su fenomenalni ljudi i zemlja je prekrasna. Bez obzira da jako je lijepa zemlja što tiče prirodi, ali ljudi su tu jako dobri.

Znači li to da se ne planirate vraćati ili se planirate

Ja ne planiram. Kad odlazili iz Krima, odmah smo sve razmišljali tako da idemo za stal. Naravno mi bi htjeli se otići kad bude naravno tamo su i naši prijatelji, i to je naš rodni grad, rodno mjesto. Bih htjela to posjetiti i vidjeti kako to stajalo, naravno kada to će biti dostupno. Ali bih htjela nastaviti živjeti ovdje.

A ovi koji su ostali u Ukrajini?

Koji u Ukrajini i u Krimu. To je Krim već pod okupacijom 9 godina. On je, od njega Rusija prva je aniksirala. A ovako, kako to reći, propaganda u Rusiji jako agresivna. I čak i ti ljudi koji

su na početku bili proti ovoj što rade Rusija, sad nakon 9 godina većina njih koji su ostali živjeti tamo, ja mislim da su promijenjali svoje mišljenja. U početku mi smo bili ovako, svi smo htjeli da bude Ukrajina, da ne dogodi ova situacija, ali nisu oni mogli otići iz Krima i ostali iz nekog razloga tamo. U staloj toj poziciji puno ljudi promijenili svoj mišljenje. Nažalost, ja nemam baš puno kontakata tamo, rijetko sa njima se pričam, ali propaganda rade lošu stvar. Pomeni.

TRANSKRIPT PASTOR MARIO DUČIĆ

A na koji način crkva pomože Ukrajincima pri zapuštavanju?

Pa crkva pomože dosta pravno. Dakle, prije dvije godine, jedan od naših starješina, koji je došao iz krima, je pitao da li možemo pomoći jednom obitelji iz Ukrajine, kada je počeo rat. Dakle, mi smo pokušali, našli smo nekakva smješta, te jedno obitelj je došao u 170 Ukrajinaca. I nakon 3-4 mjeseca, koji smo trebali da ima odlođu u sebi, mi smo njih hrabili da se nađe posao. I ono što su mi napravile je to da smo, dakle, kao bi neke posjednici do koje nismo naučili hrvatski jezik, mi smo im pomagali legalno, kroz neke pravne savjete, kroz praktične nekakve, ne znam, savjete, nalazili smo nekakve poslove i pomagali smo im stvarno, nazirali smo taj proces tako da ih možda neka neka slučajna ne iskoristi na.

Koje poslove Ukrajinci najčešće tražu u Hrvatskoj?

Pa imate više vrsta Ukrajinaca. Dakle imate Ukrajinca koji su u kraju nije bili poduzetnici. Oni su otvorili razne svoje firme, obrote. A imate Ukrajinca isto koji su radili, ne znam, kao čisto IT, možda stručnjaci ili bankari, ali kad su došli ovdje radi jezika su morali raditi malo nekako niže plašnje posle, tako da većini su zaposlili dosta u gostinstvu, turizmu. Manji broj je započeo svoje obrte i firme. Vaša trka pomože i pri učenju jezika.

Na koji način pomažete pri učenju jezika?

Mi smo njihovi ohrabрили da nauče hrvatski jezik. Što bolje znate hrvatske to će vam biti lakše i pri nalaženju poslova. Subotom jednom put jednom, dalje to traje, ovdje kod nas između 9 i 13 sati, nudimo stvari učenja hrvatskog jezika, koje podučava baš profesorica hrvatskog jezika. Tako da oni kroz 2-3-4 sata, dakle tu u crkvi, uz svoje privatne angažmane mogu naučiti hrvatski jezik.

I to im pomože zapravo pri puno nalaznog poslova?

Naravno, da, to im pomože, da. I mnogi više i ne planiraju vratiti, i radi svojih administrasijskih izazova, i pronašanja bolje posla, oni moraju znat hrvatski jezik.

Imaju li Ukrajinci probleme sa radnim dozvolama?

Pa kako ja znam, Ukrajince nemaju problema sa radnim dozvolama. Ukrajinci su u našem društvu dobro prihvaćeni, su malo slični nama, vrlo su vrijedni, tako da nismo čuli ni jednog da imaju problem s dozvoljom. baš raditi u Hrvatskoj, tako da mnogi njih imaju riješen status i regulirane su im te radne dozvole.

Koji biste savjet dali Ukrajincima u potrazi za poslovima?

Pa čujte, ja nisam nekakav poduzetnik, ali savjet je da... Dali smo im čak stručne savjete, imali smo tu čak i predavanje kako nalaziti posao, imali smo pravne savjete, ali ono što je najbitnije, što mi vam kažemo, vrlo je bitno da nauče jezik. Dakle, kad nauče jezik i ako mogu nastaviti, neki se tu sad nastavili studirati, dakle, ako mogu ulagati u sebe, lagati u edukaciju, to ćemo otvoriti i veća vrata prepronaženja posla u Hrvatskoj.

Je li uopće moguće za nekog Ukrajinca u Hrvatskoj da nađe posao bez pomoći?

Mi smo ih uputili na internet alate za pronalazak poslova. Oni su dosta komunikatni, dosta su povezani, onda i jedan drugome pomažu pilikom nalaženja poslova u Hrvatskoj.

I postoji li neke bitne karakteristike kod primjerice Ukrajinaca zapravo nalaženja poslova?

Oni su dosta vrijedni, kao ljudi, vim da su vrijedni, žele raditi, ništa im nije teško dapače.

Čak i mladi, tinejđeri nas pitaju da li možemo raditi preko ljeta. Mi ih uputimo da je to okej, ali isto tako pogotovo mlađe ljude ohrabrujemo da nastave školovanje u Hrvatskoj.

TRANSKRIPT OKSANA (NA UKRAJINSKOM)

Reci nam nešto više o svojoj obitelji

Imam muža i tri kćeri u Ukrajini, gdje smo zajedno živjeli. U Hrvatskoj trenutno živim s mlađom kćeri i mamom, koja je također sa mnom došla iz Ukrajine.

Kako je izgledao put iz Ukrajine?

Put se sastojao od nekoliko dijelova jer smo putovali iz okupiranog područja, gdje smo bili pet dana. Prvo smo išli u Zapadnu Ukrajinu, gdje smo bili dva tjedna. Bili smo u Užgorodu koji se nalazi na granici sa Slovačkom. Prešli smo granicu pješke, a s druge strane su nas čekali naši prijatelji Hrvati koji su nam jako puno pomagali. Čekali su nas s autom kojim smo pristigli u Hrvatsku. To su bili naš prijatelj Ukrajinac (Danilo Semenenko) koji ovdje živi već šest godina i prijatelj Hrvat. (Oksana je iz Hostomelja, gradića blizu Kijeva).

Kakvi su bili Vaši početci u Hrvatskoj?

Zahvaljujući našim prijateljima u Hrvatskoj, nije nam bilo tako teško kao drugima. Odmah smo dobili smještaj i uselili se u zgradu u kojoj su nam pripremili mjesto, hranu i sve što nam je bilo potrebno, zbog čega smo bili i pomalo začuđeni jer to nismo očekivali. Došli smo u noći, odmah su nas dovezli u zgradu, ponudili hranu, bilo nam je toplo i to je za nas sve bilo poput čuda.

(Jeste li došli sa svojim kćerima? Sa svima, osim muža kojeg su odmah uzeli u vojsku, a ja sam došla s mamom i trima kćerima. Bilo nas je pet. Više ne živimo u toj zgradi u kojoj smo bile mjesec dana i u kojoj je živjelo puno drugih ukrajinskih obitelji u organizaciji crkve).

Kako Vam je pomogla crkva u traženju posla?

Htjela sam odmah početi raditi. Hvala Bogu što su nam toliko pomagali, čak su nam kupili i odjeću koju nismo imali jer smo pobjegli. Ljudi iz crkve su se raspitivali u vezi zaposlenja. Naš pastor Mario Dučić se povezoao s Kristijanom Cinottijem koji me zaposlio već za mjesec dana kako bi naše potrebe bile pokriveno. Crkva nam je pomagala godinu dana, čak i s plaćanjem najma prvih nekoliko mjeseci stana jer nam je trebao veći stan budući da nas je puno. Pomagala nam je i sa svim ostalim poput posuđa, posteljine, kao što je pomagala i puno drugih Ukrajinaca

9.3. Prilog 3. Shot lista

Snimanje 1.

KADAR	PLAN	OPIS
0000	BLIZU	Svirači sviraju na misi
0001	BLIZU	Ljudi na misi
0002	KRUPNI	Žena moli
0003	SREDNJI	Ljudi mole i plešu na misi
0004	BLIZU	Ljudi mole i plešu na misi
0005	BLIZU	Ljudi mole i plešu na misi
0006	BLIZU	Ljudi mole i plešu na misi
0007	DETALJ	Ruka
0008	SREDNJI	Ljudi mole i plešu na misi
0009	BLIZU	Žena moli
0010	BLIZU	Žena svira
0011	SREDNJI	Natpisi u crkvi
0012	BLIZU	Slike u crkvi
0013	DETALJ	Natpis na slici
0014	DETALJ	Natpis na slici
0015	DETALJ	Natpis na slici
0016	DETALJ	Natpis na zidu

0017	DETALJ	Natpis na zidu
0018	DETALJ	Natpis na zidu
0019	SREDNJI	Citat na zidu
0020	DETALJ	Citat na zidu
0021	DETALJ	Citat na zidu
0022	DETALJ	Svijeća gori
0023	DETALJ	Svijeća gori
0024	KRUPNI	Svijeća gori
0025	KRUPNI	Citat na zidu
0026	DETALJ	Natpis na zidu
0027	DETALJ	Natpis na zidu
0028	SREDNJI	Natpis na zidu
0029	POLUTOTAL	Unutrašnjost Crkve
0030	KRUPNI	Lampa svijetli
0031	KRUPNI	Lampa svijetli
0032	KRUPNI	Lampa svijetli
0033	SREDNJI	Polica s knjigama
0034	SREDNJI	Polica s knjigama
0035	SREDNJI	Polica s knjigama
0036	KRUPNI	Polica s knjigama
0037	DETALJ	Natpis knjige

0038	DETALJ	Natpis knjige
0039	KRUPNI	Martina uzima knjigu s police
0040	KRUPNI	Martina uzima knjigu s police
0041	KRUPNI	Martina uzima knjigu s police
0042	KRUPNI	Martina uzima knjigu s police
0043	KRUPNI	Martina uzima knjigu s police
0044	KRUPNI	Martina uzima knjigu s police
0045	BLIZU	Martina čita knjigu s kauča

Snimanje 2.

KADAR	PLAN	OPIS
0000	BLIZU	*IZJAVA OKSANA*
0001	SREDNJI	Slastičarna Dolcinotti
0002	KRUPNI	Ukras s lampicama
0003	KRUPNI	Ukras s lampicama
0004	BLIZU	Kolači
0005	DETALJ	Kolači
0006	DETALJ	Kolači
0007	KRUPNI	Kolači
0008	DETALJ	Kolači

0009	DETALJ	Kolači
0010	KRUPNI	Kolači
0011	DETALJ	Kolači
0012	KRUPNI	Kolači
0013	BLIZU	Kolači
0014	KRUPNI	Kolači
0015	SREDNJI	Konobarica poslužuje
0016	DETALJ	Kolači
0017	SREDNJI	Slastičarna Dolcinotti
0018	KRUPNI	Pranje suđa
0019	BLIZU	Poruka na zidu
0020	KRUPNI	Biljka
0021	DETALJ	Natpis Dolcinotti
0022	KRUPNI	Staklenka s keksima
0023	KRUPNI	Staklenka s keksima
0024	KRUPNI	Staklenka s keksima
0025	POLTOTAL	Slastičarna Dolcinotti
0026	KRUPNI	Lampice
0027	KRUPNI	Lampice
0028	BLIZU	Cjenik
0029	DETALJ	Cjenik

0030	KRUPNI	*timelapse* jedenje kolača
0031	KRUPNI	*timelapse* jedenje kolača
0032	DETALJ	Jedenje kolača
0033	DETALJ	Jedenje kolača
0034	DETALJ	Jedenje kolača
0035	DETALJ	Jedenje kolača
0036	DETALJ	Jedenje kolača
0037	DETALJ	Jedenje kolača
0038	KRUPNI	*timelapse* jedenje kolača
0039	BLIZU	Slike na zidu
0040	SREDNJI	Ljudi u kafću
0041	BLIZU	Sat
0042	POLUTOTAL	Ljudi u kafću
0043	SREDNJI	Ljudi u kafću
0044	KRUPNI	Natpis na slici
0045	SREDNJI	Oksana iz šanka

Snimanje 3.

KADAR	PLAN	OPIS
0000	SREDNJI	Žena drži predavanje

0001	BLIZU	Žena drži predavanje
0002	BLIZU	Posjetitelj sluša predavanje
0003	KRUPNI	Posjetitelj masira noge na uređaju
0004	KRUPNI	Posjetitelj masira noge na uređaju
0005	SREDNJI	Žena drži predavanje
0006	BLIZU	Posjetiteljice koriste uređaj za masažu
0007	SREDNJI	Žena drži predavanje
0008	KRUPNI	Posjetiteljice koriste uređaj za masažu
0009	BLIZU	Posjetiteljica koristi uređaj za masažu
0010	KRUPNI	Uređaj za masažu na posjetiteljici
0011	BLIZU	Posjetiteljice slušaju predavanje
0012	*loš kadar*	*ništa*
0013	BLIZU	Pas od vlasnice
0014	KRUPNI	Posjetitelj sluša predavanje
0015	KRUPNI	Kostur kralježnice
0016	BLIZU	Vlasnica salona dijeli nešto posjetiteljima
0017	KRUPNI	Kostur kralježnice
0018	BLIZU	Vlasnica salona dijeli nešto posjetiteljima
0019	BLIZU	Kostur kralježnice
0020	BLIZU	Kostur kralježnice
0021	BLIZU	Kostur kralježnice

0022	DETALJ	Kostur kralježnice
0023	DETALJ	Ruke pritišću gumb na stroju za masiranje
0024	BLIZU	Pas od vlasnice
0025	BLIZU	Slike mušterija na zidu
0026	KRUPNI	Jedna slika mušterije na zidu
0027	KRUPNI	Jedna slika mušterije na zidu
0028	KRUPNI	Jedna slika mušterije na zidu
0029	KRUPNI	Jedna slika mušterije na zidu
0030	SREDNJI	Ljudi leže na strojevima za masažu
0031	SREDNJI	Ljudi međusobno razgovaraju
0032	BLIZU	Upravljač za stroj za masažu
0033	KRUPNI	Upravljač za stroj za masažu u nečijim rukama
0034	BLIZU	Ljudi se družu
0035	BLIZU	Ljudi se družu
0036	SREDNJI	Ljudi na masažnim ležajevima
0037	BLIZU	Vlasnica razgovara s mušterijom
0038	SREDNJI	Vlasnica prolazi salonom
0039	BLIZU	Vlasnica sjeda za uredski stol
0040	KRUPNI	Lice vlasnice dok nešto radi
0041	BLIZU	Vlasnica za stolom razgovara s mušterijom

Snimanje 4.

KADAR	PLAN	OPIS
0000	BLIZU	*IZJAVA*
0001	BLIZU	*IZJAVA*
0002	BLIZU	Oksana se druži s ljudima u crkvi
0003	BLIZU	Ljudi u crkvi se druže
0004	BLIZU	Oksana se druži s ljudima u crkvi
0005	KRUPNI	Oksana priča s prijateljicom
0006	SREDNJI	Ljudi u crkvi sjede oko stola i druže se
0007	SREDNJI	Danilo razgovara s nekim
0008	BLIZU	Danilo razgovara s nekim
0009	BLIZU	Danilo razgovara s nekim
0010	BLIZU	Oksana priča s prijateljicom
0011	BLIZU	Jevgenija pere suđe
0012	SREDNJI	Ljudi ulaze u crkvu na misu
0013	BLIZU	Pastor nešto radi za kompjuterom
0014	BLIZU	Ljudi pjevaju na misi
0015	POLUTOTAL	Ljudi pjevaju na misi
0016	BLIZU	Gitarist svira
0017	BLIZU	Jevgenija moli i pjeva
0018	BLIZU	Jevgenija moli i pjeva

0019	BLIZU	Oksana moli I pjeva
0020	BLIZU	Pjevačice plešu
0021	BLIZU	Pjevačice pjevaju
0022	BLIZU	Pjevačica pjeva, a iz nje se na platnu prikazuje tekst pjesme
0023	KRUPNI	Pjevačica pjeva

Snimanje 5.

KADAR	PLAN	OPIS
0000	BLIZU	Oksana broji novce iza šanka
0001	BLIZU	*bočno Oksana broji novce iza šanka
0002	KRUPNI	Oksana broji novce iza šanka - njene ruke kako prebrojavaju novčanice
0003	BLIZU	Oksanino lice dok broji novce
0004	KRUPNI	Oksana vadi novce iz novčanika
0005	KRUPNI	Oksanino lice dok broji novce
0006	KRUPNI	Kovanice na stolu
0007	KRUPNI	Oksana broji kovanice na stolu
0008	KRUPNI	Natpis dolcinotti
0009	KRUPNI	Natpis dolcinotti
0010	KRUPNI	Posjetitelica razgledava vitrinu s kolačima
0011	BLIZU	Priča na zidu o slastičarnici Dolcinotti - tilt

0012	BLIZU	Vitrina s kolačima
0013	KRUPNI	Oksanino lice dok radi
0014	KRUPNI	Oksana i kolegica iza šanka
0015	BLIZU	Oksana stavlja natpis s ponudom na šank
0016	BLIZU	Žena iza šanka razgovara s mušterijom
0017	BLIZU	*IZJAVA OKSANA*
0018	BLIZU	*IZJAVA OKSANA*
0019	BLIZU	Martina postavlja pitanje
0020	BLIZU	Martina postavlja pitanje
0021	BLIZU	Martina postavlja pitanje
0022	BLIZU	Martina postavlja pitanje
0023	BLIZU	Martina postavlja pitanje
0024	BLIZU	Oksana pere suđe
0025	KRUPNI	Oksana pere suđe
0026	KRUPNI	Oksana pere suđe
0027	BLIZU	Oksana stavlja kolač u vitrinu
0028	BLIZU	Oksana posprema suđe

Snimanje 6.

KADAR	PLAN	OPIS
0001	BLIZU	Oksana podučava kolegicu

0002	BLIZU	Oksana podučava kolegicu
0003	BLIZU	Oksana podučava kolegicu
0004	KRUPNI	Oksana podučava kolegicu
0005	BLIZU	Oksana prikazuje kako raditi na aparatu za kavu
0006	KRUPNI	Oksanine ruke prikazuju aparat za kavu
0007	BLIZU	Oksana prikazuje kako čistiti vitrinu s kolačima
0008	BLIZU	Oksana prikazuje kako čistiti vitrinu s kolačima
0009	BLIZU	Oksana i kolegica iza vitrine za kolače
0010	*ništa*	*ništa*
0011	BLIZU	Vitrina sa sladoledom
0012	BLIZU	Oksana podučava kolegicu
0013	BLIZU	Vrećice kave na kojima piše dolcinotti
0014	BLIZU	Natpis dolcinotti a u pozadini Oksana podučava kolegicu
0015	BLIZU	Oksana podučava kolegicu
0016	SREDNJI	Oksana podučava kolegicu
0017	KRUPNI	Kolač
0018	BLIZU	Oksana podučava kolegicu
0019	BLIZU	Oksana podučava kolegicu
0020	SREDNJI	Oksana podučava kolegicu
0021	BLIZU	Oksana podučava kolegicu

0022	BLIZU	Oksana podučava kolegicu
0023	BLIZU	Oksana pokazuje popis obaveza
0024	*ništa*	*ništa*
0025	SREDNJI	Oksana i dvije kolegice iza šanka
0026	BLIZU	Oksanina kolegica pita pitanje
0027	KRUPNI	Tipke na aparatu za kavu
0028	BLIZU	Oksana i kolegica kod aparata za kavu
0029	KRUPNI	Kolegica sluša Oksanu
0030	KRUPNI	Oksana objašnjava kolegici
0031	SREDNJI	Kolegica i Oksana pospremaju čisto posuđe
0032	*ništa*	*ništa*
0033	KRUPNI	Pospremanje posuđa
0034	BLIZU	Aparat za toplu čokoladu se okreće
0035	BLIZU	Aparat za toplu čokoladu se okreće
0036	SREDNJI	Ljudi u kafiću razgovaraju

Snimanje 7.

KADAR	PLAN	OPIS
0001	BLIZU	Oksana na misi
0002	SREDNJI	Pjevači pjevaju
0003	SREDNJI	Pjevači pjevaju

0004	KRUPNI	Oksana pjeva
0005	BLIZU	Oksana pjeva
0006	KRUPNI	Ruke plješću
0007	BLIZU	Oksana pjeva I pleše
0008	POLUTOTAL	Ljudi plješću na misi
0009	BLIZU	Gitarist svira
0010	KRUPNI	Sviranje gitare
0011	KRUPNI	Sviranje gitare
0012	KRUPNI	Oksana pjeva
0013	BLIZU	Oksana pleše
0014	BLIZU	Oksana pjeva
0015	KRUPNI	Oksanine ruke u zraku
0016	BLIZU	Oksana pjeva
0017	KRUPNI	Oksanine ruke u zraku
0018	KRUPNI	Oksana plješće
0019	KRUPNI	Oksana moli
0020	BLIZU	Ljudi slušaju misu
0021	SREDNJI	Ljudi pjevaju na misi
0022	SREDNJI	Ljudi pjevaju na misi
0023	SREDNJI	Ljudi pjevaju na misi
0024	KRUPNI	Oksanino lice dok pjeva

0025	KRUPNI	Oksanino lice dok pjeva
0026	KRUPNI	Oksanino lice dok pjeva
0027	KRUPNI	Oksanino lice dok pjeva
0028	KRUPNI	Oksana moli
0029	BLIZU	Oksana I drugi ljudi na misi
0030	BLIZU	Oksana I drugi ljudi na misi
0031	KRUPNI	Oksanino lice dok pjeva
0032	KRUPNI	Oksana pjeva
0033	SREDNJI	Ljudi plešu I pjevaju na misi
0034	KRUPNI	Oksana pjeva
0035	KRUPNI	Oksanine ruke u zraku
0036	KRUPNI	Oksanine ruke u zraku
0037	BLIZU	Oksana pleše, u pozadini se vide svirači
0038	BLIZU	Oksana pleše, u pozadini se vide svirači
0039	POLUTOTAL	Ljudi plešu I pjevaju na misi
0040	BLIZU	Ljudi plešu I pjevaju na misi
0041	BLIZU	Ljudi plešu I pjevaju na misi
0042	BLIZU	Ljudi plešu I pjevaju na misi
0043	POLUTOTAL	Ljudi plešu I pjevaju na misi
0044	BLIZU	Netko moli
0045	BLIZU	Netko moli I pjeva

0046	BLIZU	Ljudi mole I pjevaju
0047	POLUTOTAL	Ljudi na misi
0048	BLIZU	Pjevačice pjevaju
0049	KRUPNI	Oksanino lice
0050	*ništa*	*ništa*
0051	BLIZU	Ljudi na misi
0052	BLIZU	Pastor drži propovijed
0053	BLIZU	Ljudi sjede I slušaju misu
0054	STANDUP	STANDUP MARTINA
0055	STANDUP	STANDUP MARTINA
0056	STANDUP	STANDUP MARTINA
0057	STANDUP	STANDUP MARTINA
0058	STANDUP	STANDUP MARTINA
0059	STANDUP	STANDUP MARTINA
0060	STANDUP	STANDUP MARTINA
0061	STANDUP	STANDUP MARTINA
0062	STANDUP	STANDUP MARTINA
0063	STANDUP	STANDUP MARTINA
0064	STANDUP	STANDUP MARTINA
0065	STANDUP	STANDUP MARTINA
0066	STANDUP	STANDUP ELA

0067	STANDUP	STANDUP ELA
0068	STANDUP	STANDUP ELA
0069	STANDUP	STANDUP ELA
0070	STANDUP	STANDUP ELA
0071	STANDUP	STANDUP ELA
0072	STANDUP	STANDUP ELA
0073	STANDUP	STANDUP ELA
0074	STANDUP	STANDUP ELA
0075	KRUPNI	Natpis Crkva cjelovitog evanđelja
0076	KRUPNI	Natpis milosrđe
0077	BLIZU	Ljudi zajedno mole u krugu
0078	SREDNJI	Ljudi se grle na misi
0079	BLIZU	Ljudi na misi
0080	BLIZU	Netko moli
0081	BLIZU	Oksana miče suzu s lica
0082	KRUPNI	Oksana miče suzu s lica

Snimanje 8.

KADAR	PLAN	OPIS
0001	BLIZU	Danilo pješće

0002	SREDNJI	Ljudi na misi plješću
0003	POLUTOTAL	Ljudi na misi plešu
0004	BLIZU	Danilo na misi
0005	SREDNJI	Tekst pjesme na platnu
0006	BLIZU	Danilo pjeva
0007	KRUPNI	Danilove ruke
0008	KRUPNI	Danilove ruke
0009	BLIZU	Ljudi na misi
0010	BLIZU	Danilo moli
0011	BLIZU	*bočno Danilo moli
0012	BLIZU	Šjevači pjevaju
0013	KRUPNI	Danilovo lice
0014	BLIZU	Danilo pjeva
0015	BLIZU	*s leđa Danilo pleše